

1

การดำเนินคดีในชั้นศาล (ในมุมมองของทนายประกันภัย)

นายบัลลังก์ แก้วปานกัน

รองประธานชมรมนักกฎหมายประกันภัยยานยนต์

หัวข้อการบรรยาย

2

- การเตรียมคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา
- การร่างคำฟ้อง คำให้การ ทั้งทางแพ่งและทางอาญา
- อำนาจหน้าที่ของศาลในการพิจารณาคดี
- การว่าความ และการแก้ปัญหาระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี
- การขอเรียกบุคคลภายนอก หรือขอเข้าเป็นคู่ความร่วมเอง ตาม ป.วิ
แพ่ง มาตรา 57

3

การเตรียมคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา

- เมื่อได้รับเรื่องมาจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อฟ้องคดีหรือต่อสู้คดีแล้ว ให้เปิดอ่านแฟ้มเคลมให้ละเอียด เพื่อพิจารณาว่าลักษณะการเกิดเหตุเป็นอย่างไร ร่องรอยในที่เกิดเหตุเป็นอย่างไร ถ่ายภาพบริเวณที่เกิดเหตุมาเพียงพอไหม มีพยานในที่เกิดเหตุหรือไม่ ชื่อที่อยู่ของพยานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมีไหม ชัดเจนอ่านออกไหม ภาพถ่ายพยานวัตถุเพียงพอไหม หากไม่เพียงพอให้รีบแจ้งหน่วยงานเคลมไปดำเนินการจัดหามาให้โดยเร็ว ดูว่าความเห็นของพนักงานเคลมและหัวหน้าฝ่ายเคลมสรุปไว้ว่าอย่างไร สอดคล้องกับพยานหลักฐานที่ปรากฏในแฟ้มเคลมหรือไม่ เพื่อพิจารณาต่อไปได้ว่าหลักฐานพอฟ้องไหม หรือพอที่จะต่อสู้ได้ไหม ไม่ใช่รับเรื่องมาแล้วก็ทำ ๆ ไปให้มันเสร็จสิ้นกระบวนการเท่านั้น โดยไม่ใช่ความรู้ความสามารถในทางวิชาชีพพิจารณาเลย ในแฟ้มเคลมปรากฏชื่อใครอยู่ ให้เอามาลงบัญชีระบุพยานให้หมด รวมถึงเอกสารต่าง ๆ ให้อ้างอิงให้หมดด้วย

4

การเตรียมคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา

- รถประกันมีความคุ้มครองประเภทไหนบ้าง วงเงินคุ้มครองเท่าไร เงื่อนไขความคุ้มครองอย่างไร มีการจ่ายค่าสินไหมไปแล้วหรือไม่ อย่างไร เท่าไร มีข้อไหน

การร่างคำฟ้องทั้งทางแพ่งและทางอาญา

- กรณีเป็นโจทก์ หรือจำเลย ต้องบรรยายความคุ้มครองในกรรมธรรม์ให้ชัดเจน มีการจ่ายค่าสินไหมไปแล้วหรือไม่ อย่างไร เท่าไหร่ เหลือทุนคุ้มครองอีกเท่าไหร่
- หากกรณีเป็นแพ่งจำเลย ไม่ว่าจะต่อสู้ด้วยเหตุผลอะไรก็ตาม จะต้องต่อสู้เรื่องวงเงินคุ้มครองเสมอ มิฉะนั้นแล้ว จะเสียหายภายหลัง
- กรณีทางอาญา เวลายื่นคำให้การ ให้ดูด้วยว่าอัยการบรรยายฟ้องครบถ้วนหรือไม่ เช่น พนักงานสอบสวนมีความเห็นว่าประมาททั้งสองฝ่าย แต่อีกฝ่ายตาย จึงสั่งไม่ฟ้องฝ่ายที่ตาย พอมาถึงชั้นอัยการ กลับบรรยายฟ้องกล่าวหาเราเพียงฝ่ายเดียว เราจะต้องต่อสู้ในคำให้การ แล้วขอหมายศาลเรียกสำนวนการสอบสวนตรงที่มีความเห็นว่าประมาททั้งสองฝ่ายเข้าสู่สำนวนศาลด้วย

6

การร่างคำฟ้องทั้งทางแพ่งและทางอาญา

- จำไว้ว่า อัยการไม่ส่งพยานหลักฐานทุกชั้น โดยเฉพาะที่เป็นประโยชน์กับเรา เราจะต้องขอลงหมายเรียกจากศาลโดยเร็ว
- จำไว้ว่า เมื่องานมาถึงเราแล้ว เราจะทำงานในหน้าที่ทางวิชาชีพ คือ เป็นทนายความ ไม่ใช่ลูกจ้างบริษัทฯ ดังนั้น ไม่ว่าฝ่ายเคลมจะทำงานอย่างไรก็ตาม เป็นหน้าที่ๆเราจะพิจารณาว่าคดีนี้ได้เปรียบหรือเสียเปรียบอย่างไร ควรสู้ ควรยอม ควรเจรจา อย่างไร

อำนาจหน้าที่ของศาลในการพิจารณาคดี

- ปกติศาลจะไต่ถามก่อนทั้งทางแพ่งและทางอาญา ตรงนี้คือสิ่งที่ยากที่สุด โดยเฉพาะทางอาญา จำเลยหรือคนขับรถประกันมักจะถูกโน้มน้าวให้รับสารภาพ ก่อนขึ้นศาลเราจะต้องควบคุม ให้ความมั่นใจในผลของคดี แต่ไม่ใช่ยืนยันว่าชนะแน่นอน อย่าปล่อยให้จำเลยไปยืนอยู่ท่ามกลางผู้เสียหาย อัยการ ทนายโจทก์ร่วม
- แม้จะดูว่าคดีเราชนะแน่นอน แต่อัยการกรุณาฟ้องคนขับรถประกันมา หรือ แม้แต่โจทก์ร่วมหรือทนายโจทก์ร่วม ก็รู้อยู่เต็มอกกว่า ฝ่ายเขาน่าจะเป็นฝ่าย ประมาท แต่เขาก็อยากให้เราช่วยจะเท่าไรก็ได้ เราช่วยไม่ได้เด็ดขาด เพราะว่า หากช่วยไปในจำนวนที่ไม่มากแล้วรับสารภาพ โทษที่จะตามมาภายหลังคือ เขา จะเอาคำรับสารภาพไปร้อง คปภ. นอกจากต้องจ่ายเต็มแล้ว อาจโดนข้อหา ประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนอีก เราต้องดันไปให้ถึงการสืบพยานให้ได้

8

อำนาจหน้าที่ของศาลในการพิจารณาคดี

- ช่วงก่อนสืบพยานเราจะถูกกดดันอย่างมาก เพื่อให้คนขับรถประกันยอมรับสารภาพ ด้วยเหตุผลต่างๆนาๆ โดยเฉพาะว่า ถ้าสู้คดีไปแล้วแพ้จะถูกลงโทษจำคุกหนัก ถ้ารับสารภาพจะช่วยແລงศาลให้ว่าไม่ตั้งใจดำเนินคดีอาญาหรือไม่อยากให้จำเลยต้องถูกจำคุก ขอให้ศาลลงโทษสถานเบา ส่วนค่าสินไหมจะไปเรียกร้องกับทางบริษัทประกันภัยเอง จะทำให้จำเลยโลเล แกว่ง ต้องระวัง
- แต่ถ้ารถประกันเป็นฝ่ายประมาท แนะนำว่าให้จัดเจรจา อย่าสู้คดี มิฉะนั้นจำเลยจะติดคุก

9

อำนาจหน้าที่ของศาลในการพิจารณาคดี

- ที่เจรจาหรือพิจารณายาก คือ ประมาททั้งสองฝ่าย แต่อีกฝ่ายตาย จะเจรจาแค่ไหน อย่างไร ถ้าไม่มีคำพิพากษาว่าประมาททั้งสองฝ่าย จะทำอย่างไร

การว่าความ และการแก้ปัญหาระหว่างดำเนิน กระบวนการพิจารณาคดี

10

- อัยการและศาล มักจะให้ยอมรับพยานบางปาก เอกสารบางฉบับ ให้พิจารณาและระวางให้ตี
- ระวางเรื่องพยานคู่ อย่าปล่อยให้สับสนโดยปล่อยให้พยานคู่มีเวลาพูดคุยกัน ถ้าพยานคู่มาบ้างไม่มาบ้าง ต้องขอซักค้านในคราวเดียวกัน
- ระวางประจักษ์พยาน มีทั้งเท็จและมีทั้งจริง ให้ดูข้อมูลต่างๆทั้งในแฟ้มเคลมเรา ทั้งในสำนวนการสอบสวนว่า พยานปากนี้เข้ามาในสำนวนได้อย่างไร มีการพามาหาตำรวจ หรืออ้างว่าอยู่ในที่เกิดเหตุ พบและแสดงตัวกับพนักงานสอบสวนในที่เกิดเหตุด้วย ยิ่งอันตราย

การว่าความ และการแก้ปัญหาระหว่างดำเนิน กระบวนการพิจารณาคดี

11

- อัยการปัจจุบัน ไม่เหมือนกับอัยการในอดีต
- ในห้องพิจารณา เราคือนักรบ ไม่สามารถหาพื้เลี้ยงได้ ต้องมั่นใจ เต็ดเต็ยว และ เต็ดขาด ในการทำหน้าที่ว่าความ อย่าทำตัวเชื่อตามที่ศาลพูด อัยการพูด โจทก์ ร่วมหรือทนายโจทก์ร่วม พูดให้กลัว หรือกล่อมให้รับ ต้องรู้จักเถียงอย่างมี เหตุผล มิฉะนั้น จำเลยจะใจเสียและยอมรับสารภาพ
- แผนที่สังเขปที่เกิดเหตุของพนักงานสอบสวน มักมีช่องว่าง ดูให้ดี ๆว่ามีปัญหา ตรงไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เช่น ในแผนที่เกิดเหตุระบุจุดชน แต่ไม่มีภาพถ่าย มาแสดงร่องรอยที่สันนิษฐานว่าเป็นจุดชน ถ้าพนักงานเคลมถ่ายภาพมาเยอะ และละเอียด เราสามารถเอาภาพถ่ายมาหักล้างแผนที่สังเขปของพนักงานสอบสวนนั้นได้

การว่าความ และการแก้ปัญหาระหว่างดำเนิน

กระบวนการพิจารณาคดี

12

- พยานปากนายแพทย์ผู้ชันสูตรพลิกศพ บางคนก็รับได้ บางคนไม่ควรรับแล้วแต่การเกิดเหตุ
- โดยเฉพาะพยานที่ไม่มาศาลแล้วจะให้รับรองคำให้การที่ให้ถ้อยคำต่อพนักงานสอบสวนไว้ ห้ามรับเด็ดขาด ไม่ว่าจะอ้างอย่างไร เขาให้รับเพื่อประโยชน์ของเขา เพื่อฟังลงโทษจำเลยของเรา
- กรณีพยานอัยการไม่มาศาล แล้วอัยการขอเลื่อนคดี อายายอมง่าย ๆ ให้ดูเหตุผลแต่ละพยานไป

การว่าความ และการแก้ปัญหาระหว่างดำเนิน กระบวนการพิจารณาคดี

13

- สุดท้าย การว่าความ อย่างกลัวศาล อย่างกลัวอัยการ อย่างกลัวผู้เสียหาย
- ให้ระวัง มาตรา 44/1 ป.วิอาญา ผู้เสียหายหรือโจทก์ร่วม มักสืบพยาน หลวมๆ ไม่ค่อยมีหลักฐานยืนยันอย่างมั่นคง และศาลก็ใช้ดุลพินิจของศาลเอง จำเลยมักจะเสียเปรียบ แต่เพราะเป็นคดีชั้นบรรทัดฐาน มีประกันภัย คอยรองรับ จึงมีช่องทางที่จะพยายามมัดมือชกไม่ให้เราแก้ไข

การขอเรียกบุคคลภายนอก หรือขอเข้าเป็นคู่ความร่วมมือ

14

ตาม ป.วิแพ่ง มาตรา 57

- กรณีคนขับรถประกันถูกฟ้องศาล แต่ไม่ได้ฟ้องประกันภัยด้วย แล้วคนขับรถประกันส่งหมายเรียกสำเนาคำฟ้องมาให้บริษัทฯ ให้ดูว่าเกินทุนไหม ถ้าไม่เกินทุน ไม่ต้องเรียกบริษัทฯ เข้าเป็นจำเลยร่วม
- แต่ถ้าเกินทุนประกัน ให้เรียกบริษัทฯ หรือขอเข้าไปเป็นคู่ความร่วมมือ กรณีคนขับรถประกันมีทนายเอง เพราะอาจจะมีปัญหากับผู้เอาประกันภัยเรื่องจำนวนความเสียหายที่เกินทุนประกัน

การขอเรียกบุคคลภายนอก หรือขอเข้าเป็นคู่ความร่วมมือเอง

15

ตาม ป.วิแพ่ง มาตรา 57

- บางกรณี บางคดี อาจต้องแต่งตั้งทนายความแยกกันระหว่างผู้เอาประกันภัย กับบริษัทฯ เพื่อเชิงคดี หรือเหตุผลลักษณะคดีที่ควรต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาแยกกัน
- ในคดีอาญา กรณีตามมาตรา 44/1 ป.วิอาญา ถ้าจำเป็น ให้ยื่นขอศาลเข้าไปเป็นคู่ความร่วมมือส่วนแพ่ง เพื่อต่อสู้คดีในส่วนแพ่ง ถ้าศาลไม่อนุญาต ให้โต้แย้งคัดค้าน หรืออุทธรณ์ฎีกาต่อไป

16

ถาม-ตอบ